

สาขา ปราชญ์เกษตรเศรษฐกิจพอเพียง

นายสุชล สุขเกษม

อายุ ๕๙ ปี

การศึกษา ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการจัดการอุตสาหกรรม

สถานภาพ สมรส

ที่อยู่ บ้านเลขที่ ๕๖ บ้านสารภี หมู่ที่ ๗ ตำบลจอมปลวก อำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม ๗๖๑๕๐

โทรศัพท์ ๐๘-๖๑๗๘-๔๑๕๗

อาชีพ เกษตรกรรม

คุณลักษณะส่วนบุคคล

นายสุชล สุขเกษม มีประสบการณ์ในการทำงานภาคเกษตร ๑๗ ปี เป็นผู้ดำเนินชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นระยะเวลา ๑๖ ปี และสามารถเป็นแบบอย่างแก่ผู้อื่นได้ ๑๖ ปี ในช่วงปี ๒๕๕๒ ทำการเกษตรแบบผสมผสาน ๑ ไร่ ๑ แสน และในปี ๒๕๕๖ สามารถสร้างรายได้ในพื้นที่ ๑ ไร่ มีรายได้ ๒ แสนบาท โดยศึกษาจากโครงการพระราชดำริต่างๆ ของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศรมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราชบรมนาถบพิตร รวมถึงค้นคว้า ฝึกอบรม และนำความรู้ต่างๆ ที่ได้รับ มาปรับใช้ลงมือทำในพื้นที่ ๑ ไร่ ของตนเอง โดยยึดพระราชดำรัสของในหลวงรัชกาลที่ ๙ ในเรื่องหลักการทรงงาน เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา และผสมผสานองค์ความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นในการทำการเกษตร สำหรับกิจกรรมทางการเกษตรในพื้นที่ ประกอบด้วย การปลูกพืชแบบผสมผสาน การเลี้ยงไก่ไข่ การเลี้ยงเป็ดไข่ การเลี้ยงแพะเนื้อ การเลี้ยงกิ้งก่ามรกต การเลี้ยงปลา การเลี้ยงกบ การเลี้ยงชันโรง การเลี้ยงไส้เดือน นอกจากนี้ยังมีการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร การทำไข่เค็มรสชาติต่างๆ เช่น ไข่เค็มรสต้มยำ ไข่เค็มรสกาแฟ การทำกล้วยแปรรูป การทำน้ำยาชนิดต่างๆ เช่น น้ำยาล้างจาน น้ำยาซักผ้า น้ำยาปรับผ้านุ่ม และน้ำยาถูพื้นไล่ยุง โดยใช้แรงงานจากสมาชิกในครอบครัว รวมถึงมีการทำบัญชีครัวเรือนและบัญชีฟาร์ม จนในปัจจุบันในพื้นที่ ๑ ไร่ สามารถสร้างรายได้ถึง ๒ แสนบาท โดยแบ่งเป็นรายได้ประจำวัน รายได้ประจำสัปดาห์ รายได้ประจำเดือนและรายได้ประจำปี สามารถพึ่งตนเองได้และเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับชุมชน

ผลงานสร้างคุณประโยชน์

นายสุชล ได้พัฒนารูปแบบการพัฒนาพื้นที่ ๑ ไร่ ๒ แสนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นการทำการเกษตรแบบผสมผสาน เอื้อประโยชน์ซึ่งกันและกัน คือ ทุกกิจกรรมมีความเกื้อกูลกันเอื้อประโยชน์ต่อกันระหว่างพืชและสัตว์ ใช้ทุกอย่างในแปลงเกษตรให้คุ้มค่า (Zero Waste Agriculture) มีการปลูกพืชแบบผสมผสานโดยทำการปลูกพืชเป็นชั้นบันได พืชเตี้ยปลูกทางทิศตะวันออกไล่ไปเรื่อยๆ จนถึงพืชที่สูงที่สุดจะปลูกทางทิศตะวันตก เพื่อให้พืชได้รับแสงแดดอย่างทั่วถึง การทำสลักกันน้ำเพื่อเก็บน้ำจืดไว้ใช้ในแปลง และคลองไส้ไก่เพื่อใช้สำหรับหมักมูลสัตว์ใช้เป็นปุ๋ยน้ำบำรุงดินในพื้นที่ ประยุกต์การเลี้ยงหมูหลุมมาเป็นการเลี้ยงไก่หลุม เพื่อให้ได้ปุ๋ยขี้ไก่ที่รุนแรงในการค้ำเพราะไก่จะค้ำเองวันละประมาณ ๑๒ ชั่วโมง การคิดค้นการเลี้ยงไก่ในตะกร้าบนต้นไม้ โดยนำไก่ไข่พันธุ์โรดไอส์แลนด์เรดที่สามารถปรับตัวได้ไวมาเลี้ยงในตะกร้าตั้งแต่เล็ก นอกจากจะประหยัดพื้นที่ในการเลี้ยงแล้วขี้ไก่ยังหล่นมาเป็นปุ๋ยให้ต้นไม้อีกทางหนึ่งด้วย ซึ่งต่อมาก็ได้พัฒนาเป็นไก่เชิงข้าวสวรรค์ เพื่อประหยัดพื้นที่ในการเลี้ยงไก่และสะดวกในการเก็บไข่ การเลี้ยงนกกระทาบนบ่อปลาตุ๊ก เพราะขี้ของนกกระทาจะมีขนาด

เล็กกว่าซีโก้ ทำให้ปลากินได้หมด ส่งผลให้น้ำไม่เน่าเสีย การเลี้ยงกุ้งก้ามกรามในตะกร้า เพื่อแก้ปัญหาเวลาลอกคราบ กุ้งมักจะกินกันและลดความเครียดของกุ้ง การสร้างรายได้จากการทำการเกษตรแบบผสมผสานให้รายได้รายวัน เช่น ไข่ไก่ ไข่เป็ด ไข่นกกระทา และดอกมะลิ มีรายได้ต่อปีประมาณ ๑๕๐,๐๐๐ บาท รายได้รายสัปดาห์ เช่น จำหน่าย พันธุ์พืช ได้แก่ กิ่งพันธุ์มะนาว พันธุ์มะพร้าวน้ำหอม จำหน่ายพันธุ์สัตว์ ได้แก่ ลูกพันธุ์ไก่ไข่ ลูกนก ไล่เดือน และไข่ เค็มแปรรูป มีรายได้ต่อปีประมาณ ๑๘๐,๐๐๐ บาท รายได้รายเดือน เช่น จำหน่ายผลผลิตมะพร้าว น้ำหอม มะพร้าว ผลแก่ ปลา กบ ชันโรง มีรายได้ต่อปีประมาณ ๒๕,๐๐๐ บาท รายได้รายปี เช่น กุ้งก้ามกรามในตะกร้า มะม่วง ละครุด น้อยหน่า มีรายได้ต่อปีประมาณ ๑๕,๐๐๐ บาท รวมรายได้สุทธิทั้งปี ๓๗๐,๐๐๐ บาท และมีค่าใช้จ่ายต่อปี ประมาณ ๑๗๐,๐๐๐ บาท นอกจากนี้ยังเป็นวิทยากรให้กับหน่วยงานภาครัฐ เกษตรกรต้นแบบ Smart Farmer อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน หมอดินอาสา ปศุสัตว์อาสา ครูบัญชีอาสาฯ จนได้รับแต่งตั้งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ในคณะกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดสมุทรสงคราม และคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจ ชุมชนจังหวัดสมุทรสงคราม

การขยายผลงาน

มีการรวมกลุ่มเกษตรกรในพื้นที่จัดตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านสารภี เพื่อแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร ได้แก่ การทำไข่เค็ม การทำกล้วยหักมุกแปรรูป การทำน้ำยาชนิดต่างๆ สร้างรายได้เพิ่มให้กับคนในชุมชน และมีเกษตรกรจังหวัดต่างๆ เช่น ราชบุรี สุพรรณบุรี เพชรบุรี เชียงใหม่ ขอนแก่น สุราษฎร์ธานี เข้ามาศึกษาดูงาน และนำองค์ความรู้ไปปรับใช้ในพื้นที่ของตนเอง จนกลายเป็นเครือข่าย เชื่อมโยงกัน นอกจากนี้ยังได้จัดตั้งศูนย์การเรียนรู้บ้านสารภีบนพื้นที่ของตนเอง โดยมีฐานเรียนรู้ทั้งหมด ๗๐ ฐาน แบ่งฐานเรียนรู้ออกเป็น ๔ หมวด ได้แก่ หมวดที่ ๑ สุขภาพชุมชน หมวดที่ ๒ พลังงานทดแทน หมวดที่ ๓ เศรษฐกิจพอเพียง และ หมวดที่ ๔ การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร มี QR Code คลิปวิดีโอบรรยาย ๕ ภาษา ได้แก่ ไทย อังกฤษ จีน เกาหลี ญี่ปุ่น ในแต่ละฐานเรียนรู้ ได้รับการจัดตั้งเป็นศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงชุมชน ของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรด้านเกษตรผสมผสาน ของกรมส่งเสริมการเกษตร ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) และศูนย์ศึกษาการ เรียนรู้ตามแนวพระราชดำริ ของกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร (กอ.รมน.) มีเกษตรกร นักเรียน นักศึกษา บุคคลที่สนใจ สถาบันการศึกษา เช่น มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง มหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี และหน่วยงานภาครัฐ ประมาณเดือนละ ๕,๐๐๐ คน เข้ามารับการฝึกอบรม ศึกษาดูงาน วิจัย ฝึกงาน และใช้บริการ มีคณะศึกษาดูงานจากประเทศต่างๆ เช่น ลาว เวียดนาม ฟิลิปปินส์ มาเลเซีย จีน ไต้หวัน มองโกเลีย ภูฏาน ออสเตรเลีย ฟิจิ ตองกา รวมถึงได้รับคัดเลือกให้เป็นแหล่งเรียนรู้ของผู้แทน GI (Geographical Indicator) โดยมีผู้แทนจาก ๙๐ ประเทศเข้ามาศึกษาดูงาน และเป็นแหล่งแลกเปลี่ยนเรียนรู้ความรู้ด้านการเกษตร ของผู้นำด้านการเกษตรในกลุ่มประเทศประชาคมอาเซียน (AEC)